

ПОРІВНЯННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РІЗНИХ СХЕМ ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ НА ПАРВОВІРОЗ СОБАК

Заволенковська А. Ю., здобувач вищої освіти ОП «Ветеринарна медицина»

Топор М. С., здобувач вищої освіти ОП «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник – **Пероцька Л. В.**, к. вет. н., доцент

Одеський державний аграрний університет, м. Одеса, Україна

Вступ. Провідне місце в інфекційній патології м'ясоїдних, зокрема собак, займає парвовірусний ентерит (парвовіроз, CPV). Ця хвороба відрізняється високою контагіозністю, вражає багато видів собачих, кунячих, єнотовидних і характеризується різноманітними клінічними ознаками. Сприйнятливість до хвороби варіюється у різних тварин [1,2].

Широке поширення парвовірусного ентериту серед собак в Одеській області пояснюється надзвичайно високою вірулентністю та стійкістю його збудника у зовнішньому середовищі (понад рік), відмінністю штамів й значною кількістю безпритульних тварин, а також порушення правил та графіку щеплень. Враховуючи, що парвовіруси перебувають всюди, практично неможливо уникнути інфікування [2].

Збудник парвовірусного ентериту собак – висококонтагіозний ДНК-геномний вірус сімейства Parvoviridae, який інфікує клітини шлунково-кишкового тракту, що швидко діляться, кісткового мозку, лімфоїдної тканини та серцевого м'язу [3].

У популяції неімунних собак та хутрових звірів летальність від парвовірусного ентериту серед дорослих тварин може становити до 50%, молодняку – до 100% [4].

Ці обставини вимагають не тільки докладної оцінки хвороби, а й розробки нових схем лікування м'ясоїдних. Виживання тварин при парвовірусному ентериті багато в чому залежить від інтенсивності та застосовуваної схеми лікування, яка включає такі етапи, як противірусна, інфузійна, протиблювотна терапія, антибіотикотерапія, знеболювання й лікувальне харчування [5]. Тому, розробка ефективних методів лікування парвовірозу є актуальною.

Мета роботи полягала в застосуванні запропонованих схем лікування й порівняння їх ефективності за парвовірусного ентериту собак на базі клініки ветеринарної медицини «Айболіт» м. Южне Одеської області.

Матеріали і методи дослідження. Нами було використано облікову та звітну документацію клініки ветеринарної медицини «Айболіт».

Місцем досліджень слугувала кафедра епізоотології, паразитології та мікробіології ім. проф. В. Я. Атамася Одеського державного аграрного університету, а також приватна клініка ветеринарної медицини «Айболіт».

Діагноз на парвовіроз собак ставили комплексно з урахуванням епізоотологічних даних, клінічних ознак, результатів загально клінічного аналізу крові, а також проведеного експрес тесту за допомогою автоматичного імуноаналізатора «Vcheck V200», що показав позитивний результат.

Результати власних досліджень. Нами було апробовано дві схеми комплексного лікування собак хворих на парвовірусний ентерит. Лікарську допомогу надавали тваринам 3-4 місячного віку, обох статей, безпородним, невакцинованим. Нижче наведені схеми лікування собак хворих на парвовірусний ентерит.

Протокол №1

1. Каніферон 1 мл в/м 1 раз на день - 5-7 днів.

2. Амітоп-С 1мл п/ш 2 рази на добу - 5-7 днів,

Віт. В₁₂ по 1 мл п/ш 2 рази на добу впродовж 3 днів, потім дозування зменшується до 0.5 мл п/ш 2 рази на добу - 5 днів.

3. Розчин Рінгера 70-100 мл в/в 2 рази на добу - 3-5 діб (залежно від стану тварини), розчин Глюкози 5% 70-100 мл в/в 2 рази на добу - 3-5 діб (залежно від стану тварини).

4. Цефазолін – 25-50 мг на кг маси тіла в/м 2 рази на добу - 7 днів, Левоміцетин ін'єкційний 25-50 мг на кг маси тіла + 1 мл Дексаметазону в/очеревино одноразово.

5. Етамзілат 0.5 мл в/м 2 рази на добу 3 дні (до припинення кровавих виділень в калі).

6. Осетрон 0.7-1 мл п/ш 2 рази на добу 3-5 днів (до припинення блювоти),

7. Но-шпа 0.5- 0.7 мл п/ш 2 рази на добу - 3-5 діб (залежно від стану тварини).

8. Квамател 0.5 мл в/в 2 рази на добу 3 дні

Термін лікування - 7 діб

Вартість лікування - 1700 грн.

Протокол №2

1. Каніферон 1 мл в/м 1 раз на день - 5-7 днів.

2. Амітоп-С 1мл п/ш 2 рази на добу - 5-7 днів,

Віт. В₁₂ по 1 мл п/ш 2 рази на добу впродовж 3 днів, потім дозування зменшується до 0.5 мл п/ш 2 рази на добу - 5 днів.

3. Розчин Рінгера 70-100 мл в/в 2 рази на добу - 3-5 діб (залежно від стану тварини), розчин Глюкози 5% 70-100 мл в/в 2 рази на добу - 3-5 діб (залежно від стану тварини).

4. Цефтріаксон – 25-50 мг на кг маси тіла 2 рази на добу в/м - 7 днів,

5. Етамзілат 0.5 мл в/м 2 рази на добу 3 дні (до припинення кровавих виділень в калі).

6. Нівоміт 0.5 мл п/ш 1 раз на добу - 7 днів.

7. Но-шпа 0.5- 0.7 мл п/ш 2 рази на добу - 3-5 діб (залежно від стану тварини).

8. Квамател 0.5 мл в/в 2 рази на добу 3 дні.

Термін лікування - 10 діб.

Вартість лікування - 2100 грн.

Незмінними в обох протоколах були: Каніферон, Амітоп-С, вітамін В₁₂, розчини Рінгера та глюкози, Цефазолін, Етамзілат, Но-шпа та Квамател.

Схеми лікування різнилися, в основному, застосуванням (у першому протоколі) Левоміцетину ін'єкційного у дозі 25-50 мг на кг маси тіла тварини разом з 1 мл Дексаметазону в/очеревино одноразово на п'ятий день захворювання. Наступного дня стан тварини значно покращився, що вплинуло на термін лікування. Також, різниця була у використаних антибіотиках (Цефазолін, Цефтріаксон) та проти блювотних засобах (Осетрон, Нівоміт).

В результаті порівняння двох протоколів нами встановлено, що за першої схеми лікування тривало 7 діб і його вартість становила 1700 грн. За другої - 10 діб, його вартість становила 2100 грн. Ефективність лікування в обох випадках склала 100%.

Отже, слід зазначити, що лікування за першої схеми завершилось значно швидше й з меншими витратами.

Висновки:

1. В зоні діяльності клініки ветеринарної медицини «Айболіт» м. Южне Одеської області парвовірусний ентерит найчастіше реєструвався у цуценят до п'ятимісячного віку.

2. Термін лікування за першої схеми виявився коротший на три доби і вартість менш коштовна.

Бібліографічний список:

1. Парвовірусні інфекції собак і хутрових звірів / Л.Є. Корнієнко, В.І. Головаха, Б.М. Ярчук та ін. // Біла Церква, 2001.– 55 с.

2. Calatayud O. Carnivore Parvovirus Ecology in the Serengeti Ecosystem: Vaccine Strains Circulating and New Host Species Identified / Calatayud O., Esperón F., Cleaveland S. et al. // J. Virol. 2019;93:1–18. doi: 10.1128/JVI.02220-18.

3. Cotmore S.F. The family Parvoviridae / SF Cotmore, M AgbandjeMcKenna, JA Chiorini, DV Mukha, DJ Pintel, J Qiu, M Soderlund-Venermo, P Tattersall, P Tijssen, D Gatherer, AJ Davison //

- Arch Virol, 2014; 159: 1239-1247. doi:10.1007/s00705-013-1914-1. Режим <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4013247/>
4. Allison A.B. Host-specific parvovirus evolution in nature is recapitulated by in vitro adaptation to different carnivore species / A.B. Allison, D.J. Kohler, A. 190 Ortega et al. // PLoS Pathog. 2014; 10(11): e1004475. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4223063/>
5. Mylonakis M.E. Canine parvoviral enteritis: an update on the clinical diagnosis, treatment, and prevention / M.E. Mylonakis, I. Kalli, T.S.Rallis // Vet Med (Auckl). 2016;7:91–100. doi:10.2147/VMRR.S80971. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6053044/pdf/vmrr-7-091.pdf>